

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну

Шифр, назва дисципліни	DP108 Економіка та організація інноваційної діяльності Economics and Organization of Innovative Activities
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка та управління бізнесом
Семестр	2
Факультет / відділення	Бакалаврської підготовки
Курс	1 (за скороченою формою навчання) 3 курс (за повною формою навчання)
Анотація курсу	Дисципліна «Економіка та організація інноваційної діяльності» спрямована на формування цілісної системи теоретичних знань з основ інноваційної діяльності підприємства, що допомагає розуміти і вміти пояснювати базові концепції інновацій, інноваційної політики та інноваційної діяльності, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування та прийняття управлінських рішень в умовах постійно змінного середовища, застосовувати набуті теоретичні знання з дисципліни для розв'язання практичних завдань з оцінки економічної ефективності інновацій у сфері управління інноваційним розвитком підприємства та організації інноваційної діяльності, сприяння формуванню навичок самостійного дослідження економічних проблем, пов'язаних з інноваційною діяльністю підприємства.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=509
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Д-р. екон. наук, доцент Кузнецова Наталія Богданівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: analytyk.n@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/kuznetsova.n/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка та управління бізнесом:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_ee.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем інноваційної діяльності підприємства, основ функціонування інноваційної економіки, на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси, що впливають на інноваційний розвиток підприємства на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово інтерпретувати отримані результати. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей інноваційного розвитку підприємства і процесів управління інноваційною діяльністю із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пов'язаних з інноваціями та пропонувати способи їх вирішення. СК13. Здатність проводити економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання, оцінку ефективності їх інноваційного розвитку.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пов'язану з інноваціями, пояснювати базові концепції розвитку інноваційної економіки на мікро- та макрорівнях. ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави, спрямованих на розвиток інновацій. ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах. ПРН 25. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для проведення аналітичних досліджень у сфері інновацій, підготовки та представлення звітів для прийняття управлінських рішень.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – екзамен

Методи навчання	Тематичні, проблемні лекції (методи проблемного викладання) практичні і семінарські заняття із проведенням презентацій (наочні методи: презентації, візуалізації), дискусій, круглих столів, вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; індивідуальні заняття із підготовкою науково-дослідних робіт (дослідницький метод), розв'язання конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та рекомендованої літератури, джерел (самостійне навчання).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	Сутність і завдання інноваційної діяльності на підприємстві. Поняття „новація”, „нововведення”, „інновація”. Чинники, які стимулюють підприємство до залучення інновацій. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційний процес та його моделі. Етапи і стадії інноваційного процесу на підприємстві.
Тема 2. Класифікація та життєвий цикл інновацій	Класифікація інновацій за різними ознаками. Життєвий цикл інновацій та його етапи. Варіанти поширення інновації у галузі. Результати інноваційної діяльності підприємств та джерела її фінансування на різних етапах інноваційного процесу. Особливості процесу передавання новації, яка пройшла певну стадію життєвого циклу, іншому користувачеві, його послідовність. Циклічний характер інновацій.
Тема 3. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки	Формування теорій інноваційного розвитку. Теорії циклічного економічного розвитку. Інноваційні теорії технологічних змін. Теорії технократичного суспільства. Сучасні концепції інноваційного розвитку. Еволюція парадигми інноваційного розвитку. Екстенсивний, інтенсивний та інноваційний типи економічного розвитку. Причини необхідності переходу господарських систем до інноваційного типу розвитку. Особливості інноваційного розвитку підприємств в Україні.
Тема 4. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	Сутність, завдання і типи державної інноваційної політики. Державні пріоритети в сфері науки та технологій. Методи та інструменти державної інноваційної політики. Державна фінансова підтримка інноваційних проектів. Інструменти пільгового оподаткування інноваційної діяльності у країнах із розвинutoю ринковою економікою та в Україні. Об'єкти інтелектуальної власності та їх правовий захист. Стимулююча роль держави в інноваційному розвитку підприємств. Види стимулів. Економічне стимулювання розвитку інновацій на підприємстві.
Тема 5. Інноваційна політика підприємства.	Сутність і завдання інноваційної політики підприємства. Типи інноваційної політики підприємства, їх зв'язок із стратегією. Складові інноваційної політики. Вплив організаційної культури на інноваційну політику підприємства. Принципи та проблеми формування ефективної інноваційної політики вітчизняними підприємствами.
Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства, методика його оцінки.	Інноваційний потенціал підприємства та його структура. Методика оцінювання інноваційного потенціалу підприємства з використанням схеми "ресурси – функції – проекти". SWOT-аналіз як спосіб оцінки інноваційного потенціалу підприємства.

Тема 7. Інноваційна праця та інноваційні кадри підприємства	Інноваційна праця та особливості її організації на підприємстві. Мотиваційні основи розвитку інноваційної праці в Україні. Творча енергія людини як економічна категорія. Інноваційні кадри підприємства, їх структура та якісні риси. Проблеми підготовки та використання інноваційного кадрового потенціалу в Україні. Механізм професійного розвитку інноваційних кадрів на підприємстві. Інноваційне управління людськими ресурсами на підприємстві.
Тема 8. Управління інноваційними процесами	Інноваційна діяльність як об'єкт управління. Стратегічне планування інноваційної діяльності, його етапи. Оперативне управління інноваційною діяльністю, його роль у реалізації обраної стратегії розвитку. Процес розроблення концепції інноваційної стратегії. Види інноваційних стратегій.
Тема 9. Управління інноваційним розвитком підприємства	Сутність управління інноваціями на підприємстві. Основні завдання стратегічного управління інноваційною діяльністю на підприємстві. Фактори, від яких залежить вибір підприємством типу інноваційної стратегії. Основні завдання оперативного управління інноваціями на підприємстві. Методи управління інноваційними проектами. Організаційні форми реалізації інновацій у межах імітаційної, захисної, традиційної і наступальної стратегій. Переваги та недоліки дивізійних організаційних структур щодо управління інноваційними процесами. Сутність програмно-цільових та матричних організаційних структур. Переваги мережевих організаційних структур щодо створення та використання інновацій.
Тема 10. Організаційні форми інноваційної діяльності	Складові сфери інноваційної діяльності. Роль науково-освітньої сфери та її вплив на формування ринку високих технологій та інновацій. Інноваційна інфраструктура, її складові. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Механізм інтеграції науки, освіти, виробництва та держави. Венчурне підприємництво, його особливості розвитку на Україні. Бізнес-інкубатори, технопарки, технополіси: проблеми та перспективи їх розвитку на Україні. Форми міжфіrmової науково-технічної кооперації в інноваційних процесах, їх завдання.
Тема 11. Особливості створення інновацій і формування попиту на них.	Сутність попиту на інновації, умови його виникнення та напрямки дослідження. Товар-новація. Види нової продукції, що виводиться на ринок. Етапи планування створення нового товару. Методи активізації творчого пошуку на етапі генерації ідей. Критерії оцінки та відбору перспективних ідей щодо нового товару з погляду споживача і виробника. Методика розроблення концепції нового товару. Завдання служби маркетингу щодо стимулювання попиту на товар на різних стадіях його життєвого циклу. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на попит.
Тема 12. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	Значення та завдання моніторингу інноваційного розвитку. Напрямки здійснення моніторингу суб'єктів ринку з метою виявлення перспектив інноваційної діяльності. Роль підприємця і підприємництва в інноваційному процесі. Сутність систематичного і цілеспрямованого новаторства. Джерела інноваційних можливостей за П.Друкером. Джерела інноваційних можливостей в переходний період. Патентний пошук та його види. Цілі і завдання інформаційного забезпечення інноваційного процесу в Україні. Визначення пріоритетних напрямів інформаційного забезпечення інноваційної діяльності. Роль статистики інновацій.
Тема 13. Фінансування інноваційної діяльності	Система фінансування інноваційної діяльності, її завдання. Суб'єкти фінансування інноваційних процесів. Принципи побудови

	системи фінансування інноваційної діяльності. Сутність інноваційних програм та стадії їх фінансування. Джерела фінансових ресурсів підприємства та їх обґрунтування для фінансування інноваційного проекту. Стратегічний інвестор та обґрунтування його вибору. Сутність та особливості венчурного фінансування інновацій. Сутність і переваги лізингу як форми фінансування інновацій. Об'єкти та суб'єкти лізингу. Оперативний і фінансовий лізинг. Інноваційний проект, загальна схема процедури обґрунтування і оцінювання його здійснності. Основні джерела інвестицій для фінансування інноваційного проекту. Мета та структура бізнес-плану інноваційного проекту. Критерії прийняття інвестором рішення щодо фінансування інновацій.
Тема 14. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	Сутність науково-технічного прогресу та форми його реалізації стосовно розвитку техніки і технології. Поняття технологій, їх класифікація. Фактори впливу на вибір типу технології. Технічний розвиток підприємства, його форми. Основні показники технічного рівня підприємства. Обґрунтування доцільності відтворення обладнання за двома альтернативами – капітальний ремонт і придбання нового. Завдання та складові технологічної підготовки виробництва. Сутність типізації технологічних процесів.
Тема 15. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація	Поняття інноваційного проекту, його ознаки. Фази проекту, їх характеристика. Учасники інноваційного проекту. Основні принципи управління інноваційним проектом. Порядок державної реєстрації інноваційних проектів. Розробка концепції інноваційного проекту Передпроектні дослідження. Аналіз інноваційних проектів.
Тема 16. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	Ефективність інновацій та критерії оцінки результатів інноваційної діяльності. Види ефекту від реалізації інновацій. Принципи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності. Показники економічної ефективності інноваційного проекту та методика їх розрахунку. Фактори, що впливають на економічну ефективність інновацій. Показники соціальної ефективності інноваційної діяльності.
Тема 17. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	Сутність та значення процесу комерціалізації нововведень. Форми комерціалізації. Особливості створення системи комерціалізації в інноваційній діяльності, її функції. Етапи комерціалізації. Трансфер технологій та механізми просування інновацій на ринок. Система управління комерціалізацією результатів інноваційної діяльності. Система експертно-правового оформлення результатів інноваційної діяльності.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросердість	У випадку недотримання політики академічної добросердісті (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Усні виступи на семінарських заняттях (2 виступи по 5 балів)	10
Експрес-контрольні (5 експр/контр. по 2 бали)	10
Захист практичної роботи (письмово) (2 захисти по 5 балів)	10
Модульні контрольні роботи (2 МКР по 5 балів)	10
Іспит	30
Аналітичний огляд наукових публікацій	10
Навчальний курс «Дизайн-мислення для інновацій» на освітній платформі Prometheus із сертифікатом	20
Написання та публікація тез доповіді на одну із тем навчальної дисципліни	20
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз: Навч. посібник. / Ю.В. Богоявленська – К.: „Кондор”, 2004. – 336 с.
2. Василенко О.В., Шматъко В.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник / За ред. В.О.Василенко. – К.: ЦУЛ Фенікс, 2003. – 440 с.
3. Власова А.М. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. / А.М. Власова, М.В. Краснокутська – К.: КНЕУ, 1997. – 92 с.
4. Дудар Т.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. / Т.Г. Дудар, В.В. Мельниченко – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 256 с.
5. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навч. посібник.: 2-ге вид. –Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. – 427 с.
6. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навч. посібник. / М.А. Йохна, В.В. Стадник – К.: Видавничий центр „Академія”, 2005. – 400 с. (Альманах).
7. Павленко І.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч. посіб. / І.А. Павленко – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 204 с.
8. Рудь Н. Економіка та організація інноваційної діяльності : підручник / Н. Рудь, А. Гордійчук. - 2-е вид., перероб. і доп. - Луцьк : IBB Луцького НТУ, 2019. 446 с.
9. Тебенко В.М. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч. посібн. – 1 вид., - Вид-во: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс». 2014. – 302 с.
10. Антонюк В. Кадри для інноваційної діяльності: проблеми формування та використання. Україна: аспекти праці, 2007. № 5. С. 42-47.
11. Вовканич С.Й. Людський вимір інноваційного потенціалу розвитку: глобальний і регіональний аспекти / С.Й. Вовканич, Х.Р. Копистянська. Регіональна економіка, 2002. № 3. С. 41-49.
12. Гринько Т. В. Формування інноваційної інфраструктури України як основа активізації інноваційної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / Т. В. Гринько Режим доступу : http://www.vlp.com.ua/files/69_1.pdf.
13. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2000. – 528с.
14. Жаворонкова Г.В. Теоретичний аналіз трактування понять, пов'язаних з інноватикою / Г.В. Жаворонкова, Ю.В. Аранович. Актуальні проблеми економіки, 2012. № 1 (127). С.10-16.
15. Захарчин Г.М. Планування інноваційної діяльності / Г.М. Захарчин, Ю.А. Андрійчук. Актуальні проблеми економіки, 2012. № 5 (131). С. 169-175.
16. Ілляшенко С. М. Управління інноваційною діяльністю. Інноваційний менеджмент в знаннєорієнтованій економіці: магістерський курс: підручник. Суми: Університетська книга, 2014. 728 с.
17. Карпунь І. Н. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності підприємства URL: <http://www.nbuvgov.ua>.
18. Карюк В.І. Методичний підхід до оцінювання інноваційного потенціалу промислових підприємств. Актуальні проблеми економіки, 2012. № 5 (131). С. 176-182.

19. Коклан Д. Знания, инновации и творческий потенциал как основа экономического развития в XXI в. / Д. Коклан, Дж. О'Коннел, И. Мерфи // Вестник международных организаций. – 2010. – № 3(29). – С. 21-32.
20. Колот А. Інноваційна праця та інтелектуальний капітал у системі факторів формування економіки знань. *Україна: аспекти праці*, 2007. - № 4. – С. 4-9.
21. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. / Общ. Ред. И вступ. Ст. Е.М.Пеньковой. – М.: Прогресс, 1990. – 672с.
22. Крупка М.І. Фінанси і підприємництво в Україні на межі тисячоліть. / М.І. Крупка – Львів, 1997. – 272с.
23. Кужель Е.В. Інтелектуальна власність як складова інноваційного середовища в регіонах / Е.В. Кужель, Матюшенко В.І. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. № 6 (132). С. 185-190.
24. Кузнецова Н. Б. Кадри інноваційного типу: сутність, значення та особливості формування в умовах розвитку інноваційної економіки. *Актуальні проблеми економіки*, 2009. № 6. С. 115-121.
25. Кузнецова Н. Б. Дестимулюючий вплив державного фінансового менеджменту на сучасний розвиток науково-технічної та освітньої діяльності в Україні. *Культура народів Причорномор'я*. Сімферополь: Міжвузівський центр „Крим”, 2012. № 219. С. 44-47.
26. Кузнецова Н. Б. Конкурентоспроможність Черкащини : оцінка конкурентних позицій та визначення домінант інноваційного розвитку регіону. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2011. № 1(9). С. 225-236. (Серія : економіка і менеджмент).
27. Людський капітал регіонів України в контексті інноваційного розвитку : монографія / В. П. Антонюк, О. І. Амоша, Л. Г. Мельцер [та ін.] : НАН України, Ін-т економіки промисловості. – Донецьк, 2011. – 308 с.
28. Михальчик С.О. Методологічні основи формування інноваційної політики промислового підприємства / С.О. Михальчик, В.В. Стадник. *Регіональні перспективи*, 2004. № 3-5 (40-42). С. 132-134.
29. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII зі змінами та доповненнями (остання редакція 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19/ed20230903#Text>.
30. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI зі змінами та доповненнями (остання редакція 21.12.2023). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.
31. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV зі змінами та доповненнями (остання редакція 13.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
32. СТРАТЕГІЯ розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>.
33. ПЛАН ЗАХОДІВ на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. ЗАТВЕРДЖЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021->

%D1%80#Text/

34. ПОРЯДОК державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів. ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2003 р. № 1474. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1474-2003-%D0%BF#Text/>
35. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII зі змінами та доповненнями (остання редакція 31.12.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text/>
36. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI зі змінами та доповненнями (остання редакція 21.12.2023). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
37. ПОЛОЖЕННЯ про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів. постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 1996 р. N 549 зі змінами та доповненнями (остання редакція 25.08.2004). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/549-96-%D0%BF#Text>
38. Стеченко Д.М. Інноваційні форми регіонального розвитку: Навч. посібник. / Д.М. Стеченко – К.: Вища школа, 2002. – 254с.
39. Столяров В.Ф. Основа фінансово-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств та промисловості / В.Ф. Столяров // Вісник КНУТД. – 2003. - № 3. – С. 5-10.
40. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навч. посібник для вузів. 2-е вид. / Г.М. Тарасюк – К.: Каравела, 2006. – 320с.
41. Чабан В.Г. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка / В.Г. Чабан // Фінанси України, 2006. - № 5 (126). – С. 142-148.
42. Черненко В. Інноваційна праця та мотиваційні основи її розвитку / В.Черненко // Україна: аспекти праці, 2007. - № 6. – С. 30-34.
43. Яковлев А.І. Методика визначення ефективності інвестицій, інновацій, господарських рішень в сучасних умовах. / А.І. Яковлев – Харків, 2001. – 67с.
44. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
45. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.
46. Офіційний сайт Комітет з питань освіти науки та інновацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://kno.rada.gov.ua>.
47. Офіційний сайт Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uintei.kiev.ua>.
48. Офіційний сайт Національного інформаційного центру зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fp6-nip.kiev.ua>.
49. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
50. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>.

51. Офіційний сайт бібліотеки економіста [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.if.ua>.
52. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua>.